Duurzame Bezoekerseconomie

Een analyse van de gemeente Voorschoten

Areaal RUIMTELIJK ECONOMISCH ADVIES

Uitgebracht aan:
Gemeente Voorschoten
Als onderdeel van: Toekomstvisie Ambachts- en Baljuwhuis

Areaal Advies
Hester Smeitink, MA
Nadeshe Ferdinandus, MSc
Frank Riemersma, MSc
Eva Niens, MSc

© Areaal Advies. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enigerlei wijze, hetzij elektronisch, door fotokopieën, opnamen, of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Areaal

Onlangs werd de Ontwikkelvisie voor het centrum van Voorschoten aangenomen. Hierin wordt het recreatiepotentieel van Voorschoten benoemd. Het is belangrijk dat het centrum een aantrekkelijke plaats is om te verblijven, voor bewoners en bezoekers.

Dit document brengt de huidige stand van de bezoekerseconomie van Voorschoten in kaart, en laat op economisch, ecologisch en sociaal vlak zien wat de sterke punten en de verbeterpunten van Voorschoten zijn. Als deze dimensies in balans zijn spreken we van een duurzame bezoekerseconomie. Een duurzame bezoekerseconomie kan van grote waarde zijn voor inwoners én bezoekers.

Achtergrond van het Model

Bij het toepassen van het model Duurzame Bezoekerseconomie wordt er gekeken naar drie dimensies; ecologisch, economisch en sociaal-maatschappelijk. De keuze voor deze drie dimensies is gebaseerd op het oorspronkelijke 'people, planet, profit' model, ontwikkeld door John Elkington. Sinds de jaren 90 vormen deze drie dimensies de maatstaaf op het gebied van duurzaamheid. Ook het UNWTO, De Wereldorganisatie voor Toerisme van de VN, hanteert deze drie dimensies binnen hun definitie van duurzaam toerisme.

Afbakening

Wij vergelijken de scan-gemeente altijd met drie andere Nederlandse gemeenten, het Nederlands gemiddelde -en indien van toepassing- de benchmark die KSO hanteert. Voorschoten is vergeleken met Putten, Lisse en Coevorden. De keuze voor deze gemeenten wordt later in deze rapportage toegelicht.

Bronnen

De drie dimensies zijn beoordeeld aan de hand van diverse bronnen en methodieken. In elk onderzoek raadplegen we dezelfde openbare bronnen: CBS, Stichting LISA, QGIS en KSO. Daarnaast raadplegen we onder andere de Toolkit Cultuur en erfgoedbeleving van Leefstijlvinder en kijken we naar toeristische keurmerken Green Key en Green Globe.

Voor deze scan zijn ook gemeentelijke (beleids)documenten geraadpleegd, zoals o.a.: Marketing Roadmap 2.0, Ontwikkelvisie Centrum, Economische Agenda 2021-204 en Centrumvisie Stadsdorp in beweging. Aanvullend op de deskresearch heeft er ook kwalitatief onderzoek plaatsgevonden. We hebben Voorschoten bezocht en gesproken met Cees van Veen, centrummanager, verschillende lokale ondernemers en inwoners. Door participerende observatie technieken toe te passen hebben we daarnaast zelf kunnen ervaren hoe het is om als een bezoeker de gemeente te betreden. Dit heeft waardevolle inzichten opgeleverd.

Model Duurzame Bezoekerseconomie

De duurzame bezoekerseconomie bestaat uit drie dimensies: de economische, sociale en ecologische dimensie. Deze dimensies moeten met elkaar in balans zijn: een sterke economie, tevreden bewoners en bezoekers én genoeg ruimte voor de natuur.

Ons model helpt bij het analyseren van de huidige staat van de bestemming op het gebied van de duurzaamheidsdimensies. Aan de hand van verschillende databronnen, beleidsstukken en andere documenten is de bestemming geanalyseerd. Daarnaast wordt de gemeente ook vergeleken met 3 benchmark gemeenten: Putten, Lisse en Coevorden.

Economisch

Binnen de economische dimensie analyseren we de factoren die economische groei op lange termijn ondersteunen zonder de sociale, ecologische en culturele aspecten van de gemeenschap negatief te beïnvloeden.

Belangrijke indicatoren:

- Seizoensgebondenheid
- Aantallen bezoekers
- Bestedingen
- Aanbod

Ecologisch

De ecologische dimensie gaat over het behouden van natuurlijke hulpbronnen en het beschermen van wereldwijde ecosystemen om gezondheid en welzijn te ondersteunen.

Belangrijke indicatoren:

- Bronnenmanagement
- Eerlijk winkelen
- Bescherming natuur en biodiversiteit
- Milieucertificeringen

Sociaal

De sociale dimensie omvat zowel positieve als negatieve effecten op mensen. We gaan hier nader in op de toegankelijkheid, veiligheid, toeristische druk, sociaal-culturele effecten en de toeristische tevredenheid.

Belangrijke indicatoren

- Veiligheid en openbare orde
- Bereikbaarheid
- Toegankelijkheid
- Cultureel erfgoed

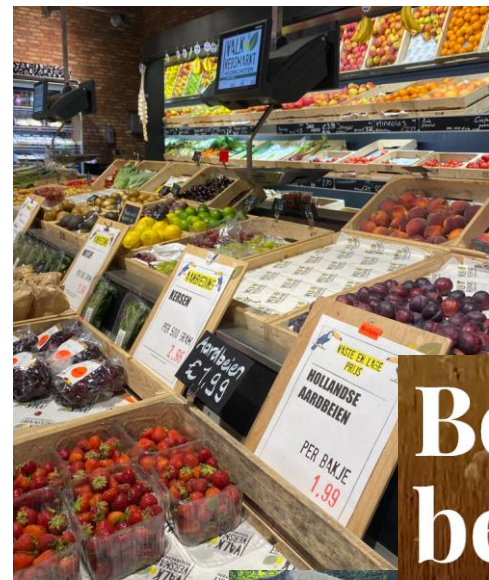
Areaal

Aanbevelingen

Op grond van ons onderzoek komen wij tot de volgende aanbevelingen. Deze worden later in dit rapport verder toegelicht en onderbouwd.

Economisch

- Ontwikkel een sterke toeristische identiteit gericht op het kasteel en de bijhorende natuurrijke landgoederen. Maak daarnaast gebruik van de nabijheid en verbondenheid met Wassenaar, maar belicht de kracht van Voorschoten.
- Ontwikkel een toeristisch verblijfsaanbod: zorg voor meer overnachtingsmogelijkheden om gasten langer aan de gemeente te binden.
- Maak gebruik van nieuwe marketing kanalen: Social Media biedt mogelijkheden om nieuwe, jongere doelgroepen te bereiken.

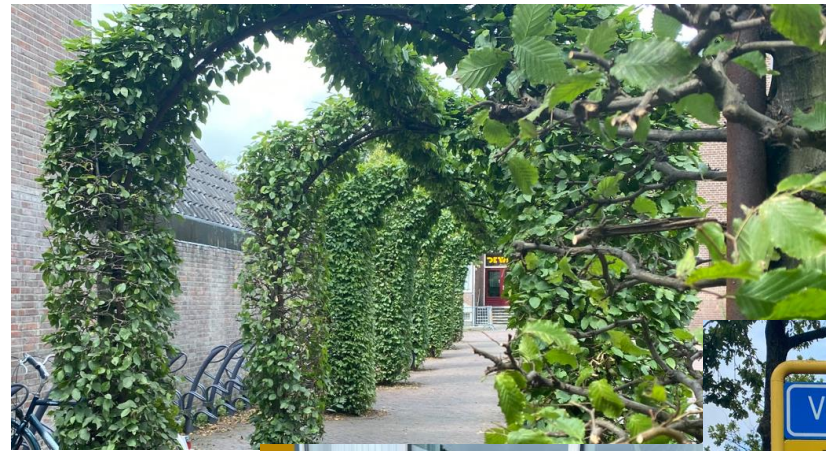

Ecologisch

- Voorschoten zet in op duurzaam behoud van de lokale natuur. Ga na of de groenvisie uit 2009 hiervoor anno 2023 nog toereikend is.
- Voorschoten beschikt over veel (nabijgelegen) groen, zoals het Vlietland, landgoed Duivenvoorde en de polders. Laat dit groen uit het buitengebied terugkomen in het centrum door middel van een verdere vergroening van het centrum. Dit kan door meer fysiek groen in de winkelstraat te plaatsen, sfeerbeelden uit het buitengebied in het centrum terug te laten komen, maar ook door het vergroenen van gebouwen. Denk hierbij aan groene gevels en bijenkasten op daken.
- Creëer meer watertappunten in het centrum en het buitengebied.
- Maak kenbaar waarom Voorschoten een Fairtrade gemeente is en zet dit in als trekker voor bezoekers die op zoek zijn naar een duurzaam winkelaanbod.

Sociaal

- Stimuleer een autoluw centrum waar langzaam verkeer voorrang krijgt. Verwijder, met name in het centrum, een deel van de parkeergelegenheid voor auto’s om zo meer ruimte vrij te maken voor voetgangers en fietsers. Laat hiervoor elders wel nieuwe parkeerplaatsen terugkomen.
- Verbeter de toegankelijkheid en de informatievoorziening voor mindervaliden en Engelstaligen. Ontwikkel een heldere visie omtrent toegankelijkheid.
- Cultureel erfgoed is van grote waarde voor toerisme en het karakter van het dorpscentrum. Historische panden kunnen succesvol een toeristische functie bekleden, mits dit op een duurzame en gepaste wijze gebeurd.

Gemeente Voorschoten

Voorschoten is een gemeente in Zuid-Holland, met een rijke geschiedenis die goed behouden is gebleven. Gesitueerd in het groen en tussen diverse grote steden is het een aantrekkelijke woonplaats. Er wonen van oudsher veel forenzen; mensen die willen werken in de stad maar thuis tot rust willen komen. Daarnaast vormt de gemeente ook een thuis voor veel expats.

Er is gekozen om Voorschoten te vergelijken met Lisse, Putten en Coevorden. Lisse en Putten hebben een inwoneraantal dat vergelijkbaar is met Voorschoten. Putten is een sterk toeristische gemeente, waar eveneens groen en water te vinden is. Lisse komt ook qua oppervlak overeen met Voorschoten, en ligt in dezelfde regio. Aangezien er binnen deze scan speciale aandacht uitgaat naar het centrumgebied, wordt Voorschoten ook met Coevorden vergeleken. Deze centrumgebieden werden in een eerdere rapportage (*Een stadsdorp in beweging*, 2021) vergeleken, ondanks het verschil in oppervlakte en inwoneraantal.

Aantal inwoners

25.665

Aantal Verkooppunten Cultuur en Ontspanning

5300

Gemiddeld jaarinkomen

34.800

Leefstijlen

22,1% stijlzoekers

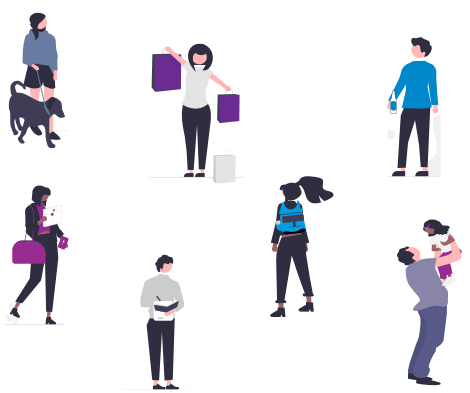
21,2% inzichtzoekers

Leefstijlen

In samenwerking met acht provincies heeft MarketResponse Marktvinders zeven leefstijlen ontwikkeld. Deze leefstijlen laten zien waar mensen in hun vrije tijd of op vakantie behoefte aan hebben. Daarnaast is in kaart gebracht waar in Nederland welke leefstijlen wonen. In Voorschoten zijn de meest dominante leefstijlen Stijlzoekers en Inzichtzoekers. Voor deze analyse is de Toolkit cultuur-en erfgoedbeleving geraadpleegd. Deze toolkit maakt per leefstijl inzichtelijk welke cultuur- en erfgoedbeleving mensen in hun vrije tijd zoeken.

Rustzoeker:	dichtbij huis, wandelen, fietsen, erfgoed
Stijlzoeker:	kwaliteit en luxe, wellnesscenters, resorts, sportwedstrijden
Plezierzoeker:	plezier en ontdekken, houdt van evenementen en festivals
Inzichtzoeker:	kennis opdoen, natuur en culturele activiteiten
Verbindingszoeker:	streek leren kennen, natuur, vrijwilligerswerk
Harmoniezoeker:	gezelligheid, familie en vrienden, balans activiteiten en rust

Voorschoten (11.535 huishoudens)	
Stijlzoekers	22,1%
Inzichtzoekers	21,2%
Rustzoekers	13,9%
Plezierzoekers	13%
Verbindingszoekers	10,8%
Avontuurzoekers	10,7%
Harmoniezoekers	8,4%

De meest dominante leefstijlen onder de inwoners van Voorschoten zijn de Stijlzoeker en Inzichtzoeker. Stijlzoekers houden van kwaliteit en luxe. Alhoewel zij voor een middagje shoppen wellicht uitwijken naar Leiden en Den Haag, bezit ook Voorschoten aantrekkelijke winkels, restaurants en faciliteiten zoals een golfbaan en een wellnesscentrum. De Inzichtzoeker kan zich daarentegen terugtrekken in de natuur; een wandeling bij Kasteel Duivenvoorde of (water)recreëren bij de Vlietlanden.
Deze kwaliteiten zijn ook voor bezoekers interessant. Uit de Toolkit blijkt dat de Stijl-, Rust-, Inzicht- en Verbindingszoeker goed bij Voorschoten passen.

De evenementen in Voorschoten richten zich op unieke natuur en cultuurbeleving, zoals het weekend van Voorschoten en de paardendagen. Dit past goed bij de Inzicht en Verbindingszoeker. Daarnaast trekken deze leefstijlen ook graag de natuur in, vooral de Rust-, Inzicht- en Verbindingszoeker. Het historische karakter van het dorp vormt daarnaast een goede omgeving om tot rust te komen tussen de grote steden, dit is voor Rustzoekers van belang. De Stijlzoeker kan om de genoemde redenen in de eerste alinea goed in Voorschoten recreëren. Wel mist er, vooral voor deze laatste doelgroep, momenteel passende accommodatie in Voorschoten.

Economisch - Analyse

Accommodaties
Banen in R&T
Bezoekersaantallen
Aanbod voorzieningen

Accommodaties

In Voorschoten is binnen de gemeentegrenzen een beperkt aantal accommodaties te vinden: enkele B&B's en één hotel. Dit hotel bevindt zich aan de rand van de gemeente en wordt momenteel als opvanglocatie voor statushouders gebruikt. In het naburige Wassenaar en Leidschendam zijn meer en gevarieerde accommodaties te vinden, waaronder ook campings. Het is daardoor aannemelijk dat veel bezoekers in een naburige gemeente overnachten, waar beduidend meer accommodaties te vinden zijn.

Banen in recreatie en toerisme

In de gemeente Voorschoten zijn er relatief weinig banen in de recreatieve sector: 480. In Putten en Lisse, gemeenten met een soortgelijk inwoneromvang, zijn dit er beduidend meer, respectievelijk 760 en 560. Er zijn daarentegen ook minder verblijfsaccommodaties en aanbod qua cultuur en ontspanning in Voorschoten zelf, wat dit verschil kan verklaren.

Bezoekersaantallen

In Voorschoten komen de meeste bezoekers in de zomer. Recente bezoekersaantallen over enkel Voorschoten zijn momenteel niet bekend, de laatste getallen gaan over 2018, toen waren er bijna 67.000 overnachtingen volgens de Meting Toerisme en Recreatie. In de marketing roadmap van Stichting Wassenaar-Voorschoten wordt aangegeven dat de beoogde doelgroep vitale 55-plussers zijn, uit een hoger sociaaleconomisch segment. Uit een gesprek met een bestuurslid blijkt deze doelgroep echter na de pandemie minder relevant te zijn. Jonge, welvarende gezinnen met kinderen vormen daarom ook een doelgroep voor de gemeente.

Aanbod voorzieningen

Er zijn veel attracties in de directe omgeving van Voorschoten, dit heeft mede te maken met de gunstige ligging tussen Den Haag en Leiden. In Voorschoten zelf is het aanbod klein, mede door het kleine gemeenteoppervlak en het aanbod in de omgeving. Er zijn 3.1 horecagelegenheid per 1000 inwoners in 2023, dit is minder dan het Nederlands gemiddelde (3,9 in 2020). Er is geen data beschikbaar over de waardering van lokale evenementen, in de visie wordt wel aangegeven dat de gemeente graag meer, kleinschalige evenementen wil organiseren. Daarnaast heeft Voorschoten veel te bieden voor natuurliefhebbers, het is een aantrekkelijke bestemming voor waterrecreatie, wandelen en fietsen. Ook voor cultuurliefhebbers zijn er meerdere landgoederen in de omgeving, in Voorschoten zelf staan een kasteel en een streekmuseum.

Economisch - Aanbevelingen

Toeristische bestedingen

De precieze bestedingen die toeristen doen in enkel Voorschoten van na 2018 zijn bij ons niet bekend. Wel is duidelijk dat, volgens het KSO onderzoek uit 2021, 27% van de bestedingen in de recreatieve sector van buiten de gemeente komen. In het nabijgelegen Lisse is dit 55%. In de marketing roadmap wordt de ambitie uitgesproken om deze bestedingen te verhogen. Dit kan door de verblijfsduur van bezoekers te verlengen; bezoekers die overnachten zullen in Voorschoten meer besteden. Een andere kans is het aanbieden van ligplaatsen aan bezoekers van buiten Voorschoten of het realiseren van passantenplaatsen. Watersport breng een hoog bestedingsniveau met zich mee. In 2020 waren de ligplaatsen overigens uitsluitend bedoeld voor inwoners van Voorschoten.

Toeristische identiteit

Voorschoten trekt in vrijwel alle marketinguitlatingen met Wassenaar op. Dit heeft voor- en nadelen. Wassenaar is qua oppervlak en aanbod groter. De plaats geniet daarnaast meer naamsbekendheid door de aanwezig van Duinrell en de Koninklijke familie. Voorschoten kan hierop meeliften, maar kan hierdoor ook ondergesneeuwd raken. Het is daarom belangrijk dat Voorschoten een sterke identiteit ontwikkelt, die voor bezoekers herkenbaar is, bijvoorbeeld gericht op het kasteel en de nabijgelegen natuurrijke landgoederen.

Aanbod

Voorschoten ondervindt aan alle kanten concurrentie. Het is belangrijk dat Voorschoten zich in haar aanbod onderscheidt. Het dorpse, rustige en natuurrijke karakter van Voorschoten is een groot pluspunt. Een bezoek aan het bruisende Den Haag of Leiden zou goed kunnen worden gecombineerd met een rustigere overnachtingsmogelijkheid in Voorschoten. Hier moet dan wel passend aanbod voor zijn; momenteel zijn er geen overnachtingsmogelijkheden in het centrum. Een klein (boetiek)hotel zou hier goed passen, Airbnb juist niet; de bestaande woningen dienen niet voor toeristische doeleinden te worden ingezet. Verder zal Van der Valk De Gouden Leeuw op termijn worden herbouwd en plaats bieden aan 200 bedden. Deze aanbevelingen sluiten aan bij de Economische Agenda 2021-2024, waarin staat dat nieuwe en bestaande overnachtingsmogelijkheden gestimuleerd dienen te worden.

Daarnaast zijn de VVV, het lokale museum en het kasteel Duivenvoorde op maandag en dinsdag gesloten. Deze belangrijke informatiepunten zouden in het hoogseizoen hun openingstijden kunnen verbreden. Ook bij evenementen zou er in de marketinguitingen verbreed kunnen worden. Momenteel is de marketing veelal begrenst tot drukwerk verspreid in Voorschoten zelf. Door gebruik te maken van Social Media marketing kunnen nieuwe doelgroepen bereikt worden., zoals de veelal jonge(re) Stijlzoekers.

Ecologisch - Analyse

- Natuur
- Bescherming nat. omgeving
- Bronnenmanagement

Natuur

In Voorschoten is groen altijd in de buurt, gemiddeld ben je driehonderd meter van openbaar groen verwijderd. Het gemeentelijk oppervlak bestaat voor 53% uit groen en 6,6% uit water, zoals op de groen- en waterkaart te zien is. In het centrum komt het groen, in de vorm van bomenrijen, terug. De groenvisie van Voorschoten komt uit 2009, en is in 2013 geëvalueerd.

Bescherming natuurlijke omgeving

Het groen en blauw in de gemeente zijn trekpleisters voor bezoekers. Om dit in stand te houden wordt in de gemeente gewerkt aan klimaatadaptatie. Zo wordt verharding vervangen door groen en is in het coalitieakkoord 2022-2026 de bomenbond en het bomencompensatiefonds ingesteld. Daarnaast worden de inwoners gestimuleerd om te zorgen voor de omgeving vanuit het initiatief 'meedoen met groen', waar zij zelf groene locaties in de stad beheren. Om de uitstraling in het centrum op peil te houden worden bewoners en ondernemers gevraagd regelmatig onkruid voor hun panden te verwijderen.

Bronnenmanagement

In Voorschoten verbruiken de sectoren cultuur, recreatie, sport en horeca erg weinig energie, in totaal 38 TJ. Uit de klimaatmonitor blijkt dat ze ver onder het Nederlandse gemiddelde scoren. Dit zou verklaard kunnen worden doordat er relatief weinig verblijfsaccommodaties zijn. Daarnaast is er een relatief klein aanbod in de culturele en recreatieve sector.

In Voorschoten is er slechts één openbaar, gratis watertappunt. De drie benchmark-gemeenten scoren hier niet veel beter; het gemiddelde aantal tappunten is slechts 2,25.

Groen- en waterkaart

Ecologisch - Aanbevelingen

Watertappunten

Het drinken van kraanwater is vele malen goedkoper dan het drinken van water uit een fles. Daar komt bij dat kraanwater minstens vierhonderd keer minder belastend is voor het milieu. Voor veel mensen is het belangrijk dat dat kraanwater in de openbare ruimte beschikbaar is. Momenteel is er, volgens zowel de drinkwaterkaart en de app 'DrinkWaterSpots', slechts één gratis, openbaar drinkwaterpunt: bij het station. Het realiseren van meerdere tappunten in Voorschoten een aanbeveling die in een korte tijd kan worden uitgevoerd. In de natuurgebieden zijn deze punten een waardevolle toevoeging voor wandelaars en fietsers, maar ook in de binnenstad zijn ze aantrekkelijk voor zowel bewoners als bezoekers. Daarnaast moedigt het bezoekers aan een eigen drinkfles mee te nemen, wat de hoeveelheid zwerfplastic kan verkleinen.

Groene binnenstad

Zoals eerder benoemd is het groen in het buitengebied voldoende aanwezig. Het vormt een plek voor ontspanning en recreatie, belangrijk voor Inzicht en Rustzoekers. In de binnenstad mag dit groen nog prominenter naar voren komen. De wens om het centrum verder te vergroenen blijkt ook uit de Ontwikkelvisie Centrum (mei 2023). Een goede eerste stap is gezet door binnenkort duurzamere verlichting in de bomen op de Voorstraat te plaatsen, zodat deze ook tijdens de donkere dagen en avonden meer opvallen. Daarnaast kan er meer fysiek groen aan de winkelstraat worden toegevoegd, en kunnen gebouwen vergroenen door het realiseren van groene gevels en bijenkasten op daken.

Milieucertificering

Milieucertificeringen zijn van belang voor toeristische locaties omdat ze duurzaam beheer stimuleren en natuurbehoud ondersteunen. Daarnaast geven certificeringen een signaal af aan reizigers die verantwoord willen genieten van bestemmingen. Voor deze analyse is er gekeken naar de aanwezigheid van een Green Key of Green Globe keurmerk. Momenteel is er in Voorschoten één accommodatie met deze certificering, namelijk Van der Valk Hotel De Gouden Leeuw. Dit hotel is echter na een brand buiten gebruik en zal naar verwachting op zijn vroegst in 2024 heropenen.

Voorschoten is een Fairtrade-gemeente. Dit is op zichzelf positief en dit wordt ook aan de rand van de bebouwde kom naar bezoekers gecommuniceerd. In het centrum zelf wordt hier echter weinig aandacht aan besteed. Hier liggen kansen. Maak zichtbaar waarom Voorschoten dit keurmerk heeft en zet het in als pluspunt in marketinguitlatingen.

Sociaal - Analyse

Toegankelijkheid

Veiligheid

Bereikbaarheid

Toegankelijkheid

In Voorschoten is een onafhankelijke adviesraad die het College van Burgemeester en Wethouders adviseert op het terrein van het sociaal domein. Zij hebben ook het thema toegankelijkheid op de agenda staan. In Voorschoten hebben nog geen ondernemingen het Nederlands Keurmerk voor toegankelijkheid. Wel zijn in de dorpskern vrijwel alle gebouwen met een rolstoel bereikbaar of voorzien van een helling. De ronde stenen kunnen voor mensen die slecht ter been zijn een hindernis vormen.

Volgens de jaarlijkse metingen van de ToiletAlliantie stond Voorschoten in 2022 op plek 119 van de 344 op de lijst van toiletvriendelijke gemeente. Dit is, ook in vergelijking met Wassenaar (213), Putten (170) en Coevorden (322), een prima score.

Veiligheid

In Voorschoten ligt het aantal diefstallen met 340 in 2022 lager dan het Nederlandse gemiddelde (831). Wanneer dit vergeleken wordt met de benchmarksteden scoort Voorschoten net bovengemiddeld. Lisse (265) en Putten (280) scoren beter, terwijl Coevorden (470) slechter scoort.. In Voorschoten is geen nachthoreca, dit past ook niet in het straatbeeld. Hierdoor wordt er weinig overlast ervaren. Daarnaast moeten evenementen de afgelopen jaren aan steeds strengere eisen voldoen, wat potentiële overlast ook vermindert.

Bereikbaarheid en bewegwijzering

Volgens het KSO-onderzoek is Voorschoten bovengemiddeld goed bereikbaar met het OV (7,9) en de auto (7,9). Ook de parkeergelegenheid voor auto's scoort boven de benchmark (7,9 t.o.v. 7,5). De bereikbaarheid (8,2 t.o.v. 8,5) en parkeergelegenheid (7,3 t.o.v. 7,4) voor fietsers en voetgangers scoort net onder de benchmark. Kleine ingrepen in de openbare ruimte, zoals beschreven in de ontwikkelvisie zijn voldoende.

In 2022 was gemeente Voorschoten zowel eigenaar als beheerder van 59 bewegwijzerings-borden. Daarnaast zijn er vijf digitale informatieborden in gebruik voor verschillende doelen, waaronder gemeentelijke mededelingen en activiteiten. Organisaties, verenigin-gen en instellingen kunnen hier ook teksten plaatsen ter promotie van evenementen. Ook staan er in de gemeente langs de Zilverroute informatieborden voor zowel wandel- als fietsroutes. In het centrum staan informatie borden over de historie van het dorp.

Cultureel erfgoed

Het centrum van Voorschoten is beschermd dorpsgezicht, dit erfgoed is essentieel voor het historische karakter van het dorp. In de erfgoedagenda uit 2022 wordt de ambitie beschreven om erfgoed actief te promoten en in te zetten voor hoogwaardig toerisme. De gemeente telt 53 rijksmonumenten.

Sociaal - Aanbevelingen

Autoluw centrum

Voorschoten is goed bereikbaar en er is ook voldoende parkeergelegenheid. Momenteel wordt het centrum echter te zeer gedomineerd door parkeerplaatsen. In de visie wordt de wens om het centrum autoluw te maken uitgesproken. Voor zowel bewoners als bezoekers draagt een autoluw centrum bij aan de aantrekkelijkheid en een positieve beleving van de omgeving.

De verdwenen parkeerplaatsen zouden deels kunnen worden ingezet om meer fietsenstallingen, fietsoplaadpunten, fiets- en wandelruimte te creëren. Dit sluit ook goed aan bij de visie op het centrum, waar langzaam verkeer voorrang moet krijgen. Daarnaast kan de vrijgekomen ruimte worden ingevuld met meer groen. De verdwenen parkeerplaatsen kunnen vervolgens elders in het dorp terugkomen; het liefst aan de rand of nabij het centrum in het kader van bereikbaarheid en bij voorkeur in een parkeergebouw.

Toegankelijkheid

In de ontwikkelvisie komt uitsluitend naar voren dat het verhogen van de toegankelijkheid voor mindervaliden belangrijk is. Hoe dit moet gebeuren is onduidelijk. Omdat Voorschoten vergrijst en ook aantrekkelijk wil zijn voor oudere bezoekers is toegankelijkheid een belangrijk thema. Voor inwoners en bezoekers met een beperking is het van grote waarde om te weten welke plekken zij kunnen bezoeken. Een overzichtelijke webpagina met informatie over toegankelijkheid, of aansluiting zoeken bij Ongehinderd, zou uitkomst kunnen bieden.

Het dorp kan nog ook toegankelijker worden gemaakt voor Engelstaligen, dit kan door het aanbieden van Engelse bewegwijzering en informatieborden, vooral in het centrum. Dit punt wordt ook benoemd in de Economische Agenda 2021-2024.

Cultureel erfgoed

Om het toeristische karakter van het centrum te versterken kan er worden ingespeeld op het cultureel erfgoed in de dorpskern. Kleinschalige, hoogwaardige accommodaties voor bezoekers of een anderzijds toeristische functie zouden in deze panden in het dorp gehuisvest kunnen worden. Hierbij is het wel van belang dat de uitstraling van het pand op duurzame wijze bewaard blijft. Dit is aantrekkelijk voor bezoekers die opzoek zijn naar hoogwaardig cultuurtoerisme, zoals de Inzicht en Verbindingszoekers, of voor bezoekers die houden van authentieke en bijzondere ervaringen, zoals de Stijlzoeker.

Areaal Advies houdt zich bezig met onderzoek en advies op het gebied van de duurzame bezoekerseconomie. In dit kader houden we ons bezig met onder meer horeca, leisure en toerisme. Daarnaast ontwikkelen we duurzame, daadkrachtige adviezen en oplossingen voor ruimtelijk-economische, duurzaamheids- en vastgoedvraagstukken. We zijn specialist in de koppeling van strategisch en uitvoerend werk voor overheden, woningcorporaties en vastgoedeigenaren.

Areaal RUIMTELIJK ECONOMISCH ADVIES